

SP Afdeling Brunssum

Verkiezingsprogramma 2022 – 2026

Samen Sterk!

Inhoudsopgave

Voorwoord	Blz.3
Inleiding	Blz. 4
1. Zorg, Welzijn en Sociaal Beleid	Blz. 4
2. Discriminatie en Uitsluiting	Blz. 9
3. Sport	Blz. 10
4. Veilig wonen in Brunssum	Blz. 11
5. Klimaat en Milieu	Blz. 13
6. Werkgelegenheid en Onderwijs	Blz. 15
7. Een ideale leefomgeving	Blz. 18
8. De maat van de buurt	Blz. 22
9. Infrastructuur	Blz. 24
10. Bestuur	Blz. 25
Nawoord	Blz. 26

Voorwoord

Brunssum anno 2022: een prachtige, dynamische, groene gemeente met een rijk historisch verleden, een gemeente die met name door de komst van de staatsmijnen een enorme ontwikkeling doormaakte, een gemeente waar het voor de inwoner erg goed wonen is en voor de recreant aangenaam vertoeven is. Een financieel gezonde, volledig zelfstandige gemeente die zichzelf meer dan goed kan bedruipen. Zolang de gemeente Brunssum financieel, ambtelijk en bestuurlijk gezond is en blijft, zoals dit nu nog altijd het geval is, ziet de SP geen enkele reden om mee te gaan in een herindeling.

We hebben roerige jaren achter de rug. Vooral COVID19 heeft een ieder met name het afgelopen anderhalve jaar bezig gehouden met alle mogelijke ongemakken tot gevolg. Met het opheffen van de meeste maatregelen zal ook gaandeweg duidelijk worden hoe groot de opgelopen schade is. Ook in ons mooie Brunssum hebben we hiermee op grootschalige manier mee te maken gehad.

Maar vergeet ook vooral niet de Toeslagenaffaire en de wooncrisis, waar op dit moment veel mensen de dupe van zijn. Mensen zoals u en ik, mensen die er niet om gevraagd hebben om in de problemen te komen. Mensen, waar wij als SP ons volledig voor in willen zetten. Voor de gedupeerden hebben we een Meldpunt Slachtoffers Toeslagenaffaire opgericht.

In de afgelopen raadsperiode hebben wij als SP natuurlijk niet stil gezeten. Zo hebben we onder andere successen geboekt betreffende de verhoging van de inkomensgrens minimaregelingen naar 120% van het minimuminkomen, we hebben de gedupeerden van de Toeslagenaffaire een kerstuitkering van €750,- kunnen laten krijgen en ervoor gezorgd dat de Loogstraat weer een verkeersveiligere straat is geworden in plaats van een straat waar regelmatig een levensgevaarlijke stunt werd uitgehaald door rechts in te halen over de parkeerstrook. In de komende periode willen we nog veel meer bereiken.

Wij zijn er voor u, maar vooral samen met u om de strijd tegen uiteenlopende problemen aan te gaan. U leest het goed, samen met u! De SP wil vanuit haar kernwaarden solidariteit, rechtvaardigheid en menselijke waardigheid samen met u werken aan een mooie, maar vooral sociale en groene toekomst van onze prachtige gemeente! Wij willen **samen** met **ú** strijden tegen armoede en ongelijkheid, voor veiligheid, leefbaarheid en voor optimale kansen en mogelijkheden voor alle inwoners van ons prachtige Brunssum. De tijd is aangebroken om voor eens en altijd daadwerkelijk het verschil te maken!

Wij zijn er klaar voor! U ook?

Inleiding

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van de SP, afdeling Brunssum. Een programma met een aantal zeer belangrijke speerpunten, waaronder zorg en welzijn alsmede veiligheid. Neem de tijd om dit eens door te lezen. En heeft u vragen? Stel ze gerust!

1. Zorg, Welzijn en Sociaal Beleid

Zorg

Als mensen zorg en/of voorzieningen nodig hebben, moet daarin kunnen worden voorzien.

Marktwerking hoort niet thuis in de zorg. Dat zorgt ervoor dat de gemeente zo weinig mogelijk wil betalen zodat de zorgorganisaties elkaar kapot concurreren. De SP pleit voor samenwerking in de zorg en niet voor marktwerking. In plaats van concurrentie en aanbestedingen kiest de gemeente voor een subsidierelatie en dwingt samenwerking tussen de verschillende partners af.

Wat wil de SP bereiken:

- * Er wordt niet meer verplicht aanbesteed; de SP wil voorkomen dat de broodnodige zorg voor onze inwoners ondergeschikt wordt aan financieel belang.
- * De huishoudelijke zorg willen we regelen via een subsidierelatie.
- * De SP wil inzet van gekwalificeerd personeel voor goede, professionele zorg.
- * We gaan in zee met aanbieders zonder winstoogmerk. Topsalarissen en enorme vertrekbonussen van hoge managers in de zorg zullen we geenszins accepteren. De Wet Normering Topinkomens (WNT) moet dit landelijk regelen, maar kent voor zittende bestuurders nog een overgangstermijn.
- * We nemen geen zorg af van organisaties waar bestuurders meer verdienen dan een minister.
- * We kiezen ervoor om daar waar het nodig is extra gemeentelijk geld in te zetten voor de zorg, bovenop het geld dat de gemeente daarvoor van Den Haag krijgt.
- * Het sociaal beleid (WMO, Participatiewet en Jeugdwet) heeft als uitgangspunt dat de noodzakelijke zorg en ondersteuning aan onze inwoners geboden blijft worden en niet dat de financiële middelen worden gebruikt om de eventuele tekorten op te lossen. De SP wil dan ook dat het geld dat voor het sociaal beleid gereserveerd is *niet* opgaat aan andere zaken.

* Het mantelzorgsteunpunt moet behouden blijven. Hier kunnen mantelzorgers advies en ondersteuning krijgen. Wij vinden dat mantelzorgers meer en beter beloond mogen worden, zowel financieel als in waardering. Concreet zijn we voor een verhoging van het jaarlijkse mantelzorgcompliment van €70 naar €200, zoals in verschillende omliggende gemeentes al het geval is. Mantelzorgers besparen de maatschappij immers naar schatting €10-22 miljard, geld dat zij terug mogen zien!

* Wij willen Zorgbuurthuizen. De gemeente zet zich in om samen met woningcorporaties en zorgaanbieders kleine woonvormen op te zetten, toegankelijk voor ouderen, of ze nu rijk zijn of armer. In deze Zorgbuurthuizen kunnen ouderen terecht die veel zorg nodig hebben, maar ook voor beperkte zorg. Tevens heeft het Zorgbuurt huis een buurtfunctie. Ouderen kunnen er terecht voor een gezamenlijke maaltijd, voor activiteiten en sociaal contact.

* We willen ons hard maken voor de preventieve huisbezoeken bij ouderen.

* Tarieven voor zorg moeten vastgesteld worden op basis van een goede kwaliteit van zorg en niet voor de laagste prijs. De zorg is immers geen markt. Goede basistarieven voorkomen faillissementen en gedwongen ontslagen. Zonder aanzien des persoons moet kwalitatief hoogstaande basiszorg voor iedereen vanzelfsprekend zijn.

* Als SP strijden wij ervoor om de eigen bijdrage in de WMO af te schaffen. Brunssum wordt 'eigen bijdrage vrije gemeente', want tachtig procent van de mensen die gebruik maakt van de WMO heeft een laag inkomen en kan amper de te verlenen zorg betalen. Het kan en mag in een moderne samenleving nooit de bedoeling zijn dat mensen hierdoor niet of nauwelijks de zo broodnodige zorg kunnen krijgen.

* De GGD en de gemeente organiseren, in samenwerking met onder andere de scholen, de preventieve tandzorg voor kinderen en jongeren die om uiteenlopende redenen niet meer naar de tandarts gaan.

* De SP kiest voor kwetsbare jongeren en niet voor het verdienmodel van bedrijfjes. We werken samen met zorgaanbieders die bewezen hebben dat te doen. We kiezen niet voor aanbestedingen waarbij een lage prijs voor hoge kwaliteit gaat.

* Eigen bijdragen zijn uit den boze. Net zoals een gebroken been geen eigen keuze is, is jeugdzorg nodig hebben dat ook niet. Iedereen heeft recht op goede en snelle hulp, ook als je geen dikke portemonnee hebt.

* Te vaak worden kwetsbare jongeren de dupe van tekorten in de jeugdzorg. Wachtlijsten worden steeds langer en het personeelstekort wordt steeds groter. Te vaak kiezen jeugdzorgaanbieders voor de snelle winst en niet voor de jongeren.

Armoedebestrijding

De afgelopen jaren is de armoede onder de Nederlandse bevolking gestegen doordat de lonen zijn achtergebleven, het besteedbaar inkomen achteruit is gegaan en doordat er snoeihard is bezuinigd op de publieke voorzieningen. Basisvoorzieningen zoals zorg, eten en wonen zijn duurder geworden. Er zijn gaten ontstaan in ons sociaal vangnet doordat uitkeringen zijn versoberd, toeslagen zijn afgeschaft en veel jongeren geen recht meer hebben op een Wajong-uitkering. De gemeente heeft mogelijkheden om armoede te bestrijden en de SP wil dat deze maximaal worden ingezet.

Wat biedt de SP:

- * De inkomensgrens voor minimaregelingen verhogen we naar 130 procent van het minimuminkomen.
- * Geld dat de gemeente voor het bestrijden van armoede krijgt moet ook daadwerkelijk daaraan worden uitgegeven.
- * Duurzame gebruiksgoederen worden “om niet”(d.w.z. gratis, geen lening) verstrekt. Bijzondere bijstand wordt verstrekt aan mensen met een laag inkomen of gebruiksgoederen worden, in geval van schulden, direct verstrekt aan de mensen en blijven eigendom van de gemeente. De SP wil dat er duidelijkere communicatie komt vanuit de gemeente betreffende het al dan niet beschikbaar zijn van dergelijke goederen, zowel digitaal als in papieren vorm.
- * We streven naar een minimaal aantal jongeren in de SMO-raad (Sociaal Maatschappelijk Organisatie) zodat jongeren mee kunnen denken m.b.t. een effectiever armoedebeleid. Als acceptabel alternatief zou de oprichting van een jongerendenktank overwogen kunnen worden.
- * Bijverdienen in de bijstand moet mogelijk worden gemaakt; mensen mogen bijverdienen tot 120 procent van het wettelijk minimumloon. We geven de mensen de tijd om in hun baan door te groeien naar een volledige baan zodat ze zich zelf kunnen onderhouden. Wij willen de huidige termijn van zes maanden die de gemeente Brunssum hanteert uitbreiden naar twee jaar.
- * De “vier weken zoektermijn” naar werk voor jongeren onder de 27 jaar wordt afgeschaft. Door hen weg te sturen bij de aanvraag van de bijstand en hen naar werk te laten zoeken, lopen zij kans om in de tussentijd schulden op te bouwen omdat ze geen enkel inkomen hebben. Ten tijde van Corona was er maatwerk in de

vorm van gerichte, individuele aanpak. De SP wil dat deze vorm van maatwerk op permanente basis zal gaan plaatsvinden.

* Er wordt maximaal ingezet op armoedebeleid, zoals gratis sport en cultuur voor minima, een gratis ID-kaart, voedselbank, kostenvergoeding voor scholieren, een bijdrage aan kinderopvangkosten en bijvoorbeeld een gratis bezoek aan de dierenarts. Bijkomende kosten als sportkleding en schoeisel moeten extra worden vergoed, omdat de ervaring is dat deze de grootste belemmering vormen voor actieve deelname aan verenigingen. Maar denk in het kader van armoedebeleid ook aan kwijtschelding gemeentelijke belastingen, een collectieve zorgverzekering en inkomenstoeslag.

* Veel mensen die recht hebben op allerlei toeslagen zijn niet op de hoogte hiervan en maken dus geen gebruik van deze toeslagen. Daarom komt er één digitaal loket voor toeslagen en ondersteuning. De gemeente moet zich inspannen om goede voorlichting te geven en eenvoudige aanvraagprocedures te ontwikkelen waarbij mensen de keuze hebben tussen de onlineversie en de papieren versie. Bovendien willen we voorkomen dat mensen kosten moeten voorschieten. De SP wil hoe dan ook blijvend inzetten op analoge papieren kanalen in begrijpelijk normaal Nederlands. Meertalige beschikbaarheid moet er komen in onder andere in talen als Engels, Arabisch, Duits en Pools.

* Het kindpakket voor kinderen die in armoede opgroeien moet maximaal zijn, met o.a. kleding, voedsel, studiebegeleiding, sport, verjaardag en cultuur. De gemeente zorgt voor gratis zwemlessen voor diploma's A, B en C. De SP vindt het in het grootste belang voor deze kinderen dat dit gebeurt, wil dat deze vergoedingen optimaal zijn en maakt zich hier hard voor.

* Wij willen sociale uitsluiting voorkomen. Er mag niet worden bezuinigd op subsidies voor (culturele) voorzieningen als de bibliotheek, muziekschool, sportvereniging en schoolzwemmen.

* De SP wil de hondenbelasting inkomensafhankelijk maken. Ook hier geldt dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen. Ook moeten de inkomsten en uitgaven van de hondenbelasting gelijkgetrokken worden, want van de drie ton die nu wordt opgehaald wordt slechts een derde uitgegeven aan waar het voor bedoeld is: loslooplekken, hondenpoepbakken, opruimen van hondenpoep en de bijbehorende zakjes. Het is oneerlijk en niet uit te leggen dat hondenbezitters meebetalen voor zaken die helemaal niets met hondenbezit te maken hebben en de reserves spekken!

* Wij willen geen heksenjacht meer op bijstandsgerechtigden. Een vergissing is geen fraude en moet niet leiden tot een boete. In onze gemeente worden

bijstandsgerechtigden niet zonder aanleiding bespioneerd, ook hun privacy wordt gerespecteerd.

Schuldhulpverlening

Schuldhulpverlening moet zoveel mogelijk mensen met schulden bereiken en een weg naar een nieuwe toekomst wijzen. Schuldhulpverlening is een gemeentelijke taak, daarom is Brunssum ook aangesloten bij de Kredietbank. Het is van belang dat zowel alle oorzaken van schulden als alle factoren die van invloed zijn op het bestrijden van schulden goed in beeld zijn. Alleen door een professionele, gezamenlijke aanpak kan de hulpvraag goed en effectief opgestart worden.

Wat biedt de SP:

* Wij zijn voor goede schuldhulpverlening. Dat betekent: laagdrempelig zodat iedereen met schuldproblemen terecht kan, zonder wachtlijsten, met aandacht voor het voorkomen van schulden. Uitbesteden van deze taak aan particuliere bureaus is de verkeerde weg.

* De gemeente neemt problematische schulden van jongeren over als ze daar niet meer uitkomen, in ruil voor deelname aan een werk- of studietraject en afbetaling naar vermogen. Jongeren ontwikkelen dikwijls sluipenderwijs schulden vanaf hun 18^e verjaardag, wanneer ze geconfronteerd worden met onder andere het moeten betalen van hun ziektekostenverzekering, maar denk ook aan de studielening, die na het behalen van het diploma terugbetaald moet worden. Schulden kunnen op deze manier torenhoog worden waardoor ze vaak door de bomen het bos niet meer zien. De urgentie betreffende de hulpverlening bij problematische schulden is dermate hoog dat wij als SP hier optimaal op in willen zetten.

* Er wordt alleen doorverwezen naar goede, gekwalificeerde bewindvoerders met behulp van een bewindvoerdersconvenant.

* Gespecialiseerde schuldhulpverleners met kennis van jeugdhulp koppelen we aan gezinnen waar armoede- en schuldenproblematiek een rol spelen. Dit moet de uitvoering van een 'kinderbeschermingsmaatregel' voorkomen. Deze maatregel houdt in uithuisplaatsing van kinderen wegens het ontbreken van gas, water en stroom ten gevolge van schulden.

* We zorgen ervoor dat huisuitzetting om financiële reden wordt voorkomen. Het 'convenant huurschulden' blijft bestaan (een samenwerkingsverband tussen CMWW, ISD BOL, Kredietbank en woningbouwvereniging om huurschulden eerder te signaleren).

2. Discriminatie en Uitsluiting

De SP vindt dat iedereen prettig moet kunnen leven en dat iedereen gelijk behandeld moet worden ongeacht zijn afkomst, sekse, seksuele voorkeur, huidskleur, leeftijd, religie, handicap of chronische ziekte.

Wat wil de SP:

* De gemeente gaat de regie voeren over het inburgeringsonderwijs en helpt nieuwe inwoners om in de gemeente een goede start te maken.

* Contact onderhouden met vertegenwoordigers uit minderheidsgroepen, religieuze- en lhbt-gemeenschappen.

* Toezicht gemeente op discriminatie door o.a. ondernemers en werkgevers: discriminatie is een overtreding van de Grondwet en dient in het uiterste geval beboet te worden, mocht waarschuwen niet helpen.

* Toezicht op prettige omstandigheden voor iedereen op zowel werk als school, daar waar de gemeente mogelijkheden c.q. bevoegdheden hiertoe heeft, waar nodig ondersteund door een anti-pestprotocol. Pesten op werk en school is een zeer serieus te nemen probleem met vaak ernstige langetermijneffecten voor de slachtoffers hiervan.

3. Sport

Sporten is niet alleen gezond, maar draagt ook bij aan een samenleving met meer verbondenheid en minder sociale uitsluiting.

Wat biedt de SP:

* We investeren daarom in ‘breedtesport’ in de wijken. Jongeren, volwassenen en mensen met een beperking krijgen alle mogelijkheden om deel te kunnen nemen aan sport.

* Er komen meer openbare sport- en spelvoorzieningen in de buurten. Alle ruimten die bruikbaar zijn om te sporten, zoals gymzalen en sportfaciliteiten in buurthuizen, worden opengesteld voor sport. Schoolpleinen kunnen onder buurttoezicht worden opengesteld voor sporten en spelen van kinderen. Speeltoestellen die verouderd of defect zijn dienen vervangen te worden, zodat kinderen veilig kunnen spelen.

Er wordt in nieuwe planontwikkelingsgebieden rekening gehouden met voldoende groen- sport- en speelmogelijkheden. Kinderen moeten voldoende ruimte hebben om buiten te spelen. Daarom willen we dat 3 procent van de openbare ruimte in een woonwijk uit buitenspeelruimte bestaat.

* Sport en bewegen horen een vanzelfsprekend onderdeel van een schooldag te zijn. De gemeente ondersteunt scholen die minimaal 3 uur per week bewegingsonderwijs organiseren, gegeven door een vakdocent. Scholen die hier niet aan voldoen worden geadviseerd om ook met deze norm te gaan werken.

* Daarnaast stimuleren we scholen om aandacht te besteden aan gezonde voeding en meer lichaamsbeweging, bijvoorbeeld door bewegend leren aan te bieden.

* De gemeente investeert in gehandicaptensport en in de toegankelijkheid en bruikbaarheid van geschikte accommodaties voor mensen met een beperking.

* Sportdeelname is voor alle kinderen van Brunssum belangrijk. Voor de SP blijft deelname aan het jeugdsportfonds en “Jongeren Op Gezond Gewicht” (JOGG) essentieel.

4. Veilig wonen in Brunssum

Veiligheid

Er zijn plekken in Brunssum waar mensen zich niet veilig voelen door overlast van jongeren zoals in het centrum van Brunssum en het Orionplein in Treebeek. Voor de SP is het heel belangrijk om de bewoners te betrekken bij het verbeteren van de veiligheid in hun eigen buurt. Als mensen het idee hebben dat ze invloed kunnen uitoefenen op hun omgeving wordt de verantwoordelijkheid voor de eigen veilige leefomgeving vergroot en groeit de sociale samenhang. Het overgrote deel van de criminaliteit is lokaal en moet dan ook lokaal worden aangepakt. Wijkagenten moeten voldoende tijd in de buurt op straat kunnen zijn. Een wijkagent die de mensen in de buurt kent en gekend wordt door de mensen kan problemen voorkomen.

Wat biedt de SP:

- * Wat de SP betreft krijgen op lokaal niveau diefstal (inclusief winkelcriminaliteit), geweldsdelicten, inbraak en overlast gevende groepen prioriteit.
- * Er moet voldoende politie in de buurten aanwezig zijn als aanspreekpunt. De wijkagent moet de mensen in de buurt kennen en gekend worden door de mensen. Dat maakt buurten aantoonbaar veiliger. Daarnaast moeten BOA's alsmede Toezichthouders/Stadswachten ook veel meer op straat aanwezig zijn. Zij zijn vaak goede, voor de inwoners laagdrempelige gesprekspartners. Zo nodig is de SP er voorstander van het aantal BOA's in dienst van de gemeente Brunssum uit te breiden. Als er aanleiding toe is, dat wil zeggen overmatige agressie en fysiek geweld tegen de Brunssumse BOA's, zouden zij voor hun eigen veiligheid uitgerust moeten kunnen worden met beschermingsmiddelen zoals een korte wapenstok en/of pepperspray.
- * Meer straatcoaches.
- * We willen proberen jongeren te bereiken met andere initiatieven, zoals in2yourplace, een organisatie die inloopmomenten en bijeenkomsten voor jongeren organiseert.
- * De overlast en de verloedering in de buurten moet worden aangepakt. Bij alle maatregelen en voorstellen om de samenleving veiliger te maken beoordelen we de effectiviteit.
- * Cameratoezicht kan, mits goed toegepast, uitstekend zijn dienst bewijzen, maar het is zeker niet de ultieme en duurzame oplossing voor de problemen in de

buurten. Om tot duurzame oplossingen te komen zullen samen met de bewoners de problemen goed in kaart gebracht moeten worden en op passende manier worden aangepakt.

5. Klimaat en milieu

Een onderwerp dat ons allemaal aan gaat is de klimaatverandering. Het recentelijk verschenen IPCC-rapport is allesbehalve optimistisch te noemen. De aarde warmt snel op met wereldwijd allerlei ellende tot gevolg, waarvan wij in juli in onze directe omgeving eveneens getuige waren. Denk maar aan de overstromingen in Valkenburg en andere plaatsen met extreme wateroverlast ten gevolge van de extreme regenval.

Het is tijd om in te grijpen! Wij als SP willen echter dat de grote, industriële vervuilers hun verantwoordelijkheid nemen teneinde de CO₂- uitstoot tot een minimum te beperken en niet de gewone burger het leeuwendeel laten betalen. Laat de breedste schouders de grootste lasten dragen, hiervoor strijden wij met jullie!

Energiearmoede

Uit onderzoek van *Ecorys* blijkt dat op dit moment 665.000 Nederlandse huishoudens met energiearmoede kampen. Dit betekent dat zij meer dan 10% van hun besteedbaar inkomen aan energie uitgeven. Tot 2030 zal dit aantal huishoudens toenemen tot 1,5 miljoen! De gemeente moet inzetten op een eerlijke, haalbare en betaalbare energie transitie.

We staan aan de vooravond van de energietransitie. In de loop van de komende jaren zal in het kader van de duurzaamheid van gas overgegaan worden op zonne-energie, waarvoor veel zonnepanelen geplaatst moeten worden. De SP wil dat het leeuwendeel van de zonnepanelen geplaatst worden op daken van woningen/panden van wooncorporaties. Dit kan door middel van een samenwerkingsverband tussen gemeente, woningcorporaties en leveranciers van zonnepanelen. Door deze samenwerking ontstaat een constructie waardoor zoveel mogelijk daken kunnen worden voorzien van zonnepanelen en er duurzame energie geleverd kan worden zonder de huishoudens teveel op kosten te jagen. Een winstgevende vorm van energie, waarbij alle deelnemende huishoudens mee kunnen delen in de winst.

De SP wil:

- * Meer mogelijkheden creëren om straat- en zwerfvuil te voorkomen, zoals het plaatsen van extra vuilnisbakken.

- * Extra BOA's voor (projectmatige) handhaving betreffende de toenemende afvaldumps.

- * Bij sloop van gebouwen het hergebruik van de materialen stimuleren in het kader van de circulaire economie door partners aan te werven die daarmee instemmen.

- * Betere isolatie van woningen.

- * plaatsing van zonnepanelen via de woningcorporaties waarbij de winst naar de huurders gaat.

- * Een verdere stijging van de afvalstoffenheffing proberen te voorkomen door tot harde afspraken te komen met RD4 dat zij waar mogelijk kosten besparen. Tevens is er dekking mogelijk uit algemene middelen en andere potjes.

- * Betreffende de andere tarievenheffingen: stijging minimaal voor de burgers met de lagere inkomens.

- * Dat onze inwoners minimaal 3x per jaar hun grof vuil gratis mogen blijven aanbieden bij het milieupark.

- * Dat iedereen subsidie kan krijgen voor zonnepanelen. Er moet een lijst opgesteld worden van goedgekeurde leveranciers.

6. Werkgelegenheid en Onderwijs

Arbeid

We begeleiden zo veel mogelijk mensen naar een baan en de gemeente zorgt dat bij haar aanbestedingen ook werkervaringsplekken en liefst arbeidsplaatsen vrij komen voor mensen uit haar gemeente.

Wat biedt de SP:

* De SP wil dat arbeidsgehandicapten op een goede manier aan een baan worden geholpen. Daarom neemt de gemeente minimaal 5 procent arbeidsgehandicapten in dienst en creëert zij voldoende beschutte werkplekken.

* De sociale werkvoorziening willen we behouden. Deze kan tevens dienst doen als leerwerkplaats en als bemiddeling van mensen met een arbeidsbeperking naar werk bij een reguliere werkgever ('garantiebanen'). De gemeente volgt daarbij de landelijke CAO Sociale Werkvoorzieningen.

* Bestaande banen mogen niet verdrongen worden door werk met behoud van uitkering.

* Betere Buren is nu een mens-ontwikkelbedrijf waar mensen vanuit de bijstand vaardigheden leren zoals een dagritme en andere vaardigheden met betrekking tot werk. We ontwikkelen dit trapsgewijs in de volgende fases:

1. Vanuit Betere Buren kunnen de mensen doorstromen naar een baan met een minimumloon.

2. Vervolgens kan men doorstromen naar een baan met een Cao-loon.

Een grote zorg zijn kwetsbare jongeren. Dit zijn jongeren die het niveau van de entree-opleiding van het MBO niet kunnen halen, uitvallen op MBO 2-3-4 of vanuit Praktijkonderwijs/Voortgezet Speciaal Onderwijs de aansluiting met de arbeidsmarkt missen. Deze jongeren komen zonder startkwalificatie op de arbeidsmarkt.

Wat biedt de SP:

* Om hen toch kansen te geven op de arbeidsmarkt zetten wij ons in voor leerwerktrajecten binnen het onderwijs.

* Kwetsbare jongeren zijn de eerste prioriteit van het werkgelegenheidsbeleid. Maatwerk en samenwerking met speciaal onderwijs en hulpverlening zijn hierbij essentieel.

* Vroegtijdig schoolverlaten blijven we actief bestrijden zodat de kansen op de arbeidsmarkt behouden blijven. Jongeren zonder uitkering die niet werken of studeren mogen niet buiten de boot vallen.

* We vergroten de mogelijkheden voor stages door een gemeentelijke stagebank en gaan stagediscriminatie harder bestrijden. Bedrijven die zich schuldig maken aan stagediscriminatie verliezen hun contract met de gemeente.

* We willen geen gedwongen tewerkstelling of verplichte tegenprestatie voor bijstandsgerechtigden en geen zinloze re-integratietrajecten.

* Uitkeringsgerechtigden met een kortere afstand tot de arbeidsmarkt mogen hun eigen re-integratie-traject opstellen en indienen.

* Werkloze minima die op sollicitatiegesprek gaan, krijgen een vergoeding van reiskosten en kinderopvang.

* Voorkomen moet worden dat de gemeente alleen maar geld steekt in mensen die kunnen uitstromen naar normaal betaald werk. Ook mensen met een Participatiewet-uitkering (bijstand, WIA, Wajong) die kansloos zijn op de arbeidsmarkt moeten een perspectief worden geboden in de vorm van zinvolle activiteiten. Dat kan door deel te nemen aan activiteiten en vrijwilliger te zijn daarbij. Wij helpen mensen hun weg hiernaartoe te vinden.

* De sluiting van de sociale werkvoorziening is een grote fout geweest van de nationale politiek en de SP heeft hier ook in Den Haag van het begin af aan tegen geprotesteerd. Daarom willen wij een nieuwe sociale werkvoorziening: het sociaal ontwikkelbedrijf. Mensen die een vergrote afstand tot de arbeidsmarkt hebben krijgen recht op scholing en begeleiding. Zo biedt het sociaal ontwikkelbedrijf een oplossing voor iedereen die hulp nodig heeft bij het vinden van werk.

Een optie waar de SP voorstander van is, is het creëren van basisbanen. Kandidaten van een mens-ontwikkelbedrijf met grote achterstand tot de reguliere arbeidsmarkt, maar die toch wel wat in hun mars hebben kunnen aangesteld worden als bijvoorbeeld assistent voorman van een groenverzorgingsploeg. Ze krijgen dan een arbeidsovereenkomst van zes maanden die kan worden verlengd

tot maximaal twee jaar en een salaris op het minimumloon en bij voorkeur zelfs het CAO loon. Op deze manier kunnen ze vaardigheden ontwikkelen die van pas kunnen komen bij verdere pogingen op de arbeidsmarkt terecht te komen.

Onderwijs

De kwaliteit van onderwijs is van groot belang in Brunssum. Ook voor goede gebouwen moet aandacht blijven. Sinds 2018 is het Romboutscollege gestart met het Compass onderwijs van op het niveau van VMBO tot VWO. Het blijft belangrijk dat de scholieren gebruik kunnen blijven maken van het middelbaar onderwijs in Brunssum en daarbij een keuze hebben. De kans bestaat dat als er minder of geen middelbaar onderwijs aanwezig zou zijn, dat de scholieren minder binding zullen hebben met hun stad.

Wat biedt de SP:

* De kwaliteit van onderwijs in Brunssum moet voorop staan. Dit moet dan ook voortdurend onderwerp van gesprek zijn met de diverse schoolbesturen.

. Veiligheid voor kinderen bij scholen. Ter voorkoming van verkeersonveilige situaties om en nabij de school kan gekozen worden voor een stopverbod aan één kant, een kiss and ride aan andere kant van de straat.

* Hoe eerder je taalachterstanden bij kinderen tegenkomt, hoe groter de kans dat je die kunt inlopen. Daar hebben kinderen hun leven lang profijt van. Vroeg- en voorschoolse educatieprogramma's zijn daarbij onmisbaar. Het komt de effectiviteit echter ten goede wanneer kinderen met en zonder achterstand bij elkaar naar de opvang gaan, met elkaar spelen en van elkaar leren. Daarom wil de SP de voorschool behouden waar kinderen uit allerlei achtergronden samen naartoe kunnen.

* De SP vindt dat de gemeente voldoende geld moet vrijmaken om de ventilatie op scholen in orde te maken en onderhoud te plegen zodat kinderen in een gezonde omgeving naar school kunnen. Dit zou een prioriteit moeten zijn bij elke gemeente.

7. Een ideale leefomgeving

Wonen

De huurprijzen zijn de afgelopen jaren door het beleid van de rijksoverheid enorm gestegen. De woonlasten voor huurders en huiseigenaren zijn de afgelopen jaren trouwens over de hele linie gestegen, want naast de huurprijzen zijn ook de energiekosten gestegen. Huurders moeten meer zeggenschap krijgen over hun woningen, die nu speelbal zijn van de markt. Momenteel bevinden we ons landelijk in een enorme wooncrisis. De prijzen op de woningmarkt stijgen explosief, het wordt steeds moeilijker een passende woning te vinden. De mensen met de lagere inkomens houden amper het hoofd boven water, mede door de enorme stijging van de energieprijzen. Daarnaast worden er steeds meer huurwoningen opgekocht door vastgoedbeleggers, die woekerprijzen vragen voor de huur van een woning. Dit is voor de SP onacceptabel.

Wat biedt de SP:

- * Huurders maken samen met de gemeente en de woningcorporatie afspraken over de kwaliteit van woningen en over huurverhogingen.
- * De SP wil dat er altijd voldoende sociale woningbouw wordt opgenomen in elk nieuwbouwproject, zodat we zorgen voor voldoende sociale woningen. We werken aan een juiste balans van verschillende soorten woningen in de buurten en wijken. Meer sociale huurwoningen en middeldure woningen
- * Verkoop van huurhuizen mag daarom alleen plaatsvinden in wijken waar het aandeel sociale huur nu erg hoog is.
- * Sloop van sociale huurhuizen willen we voorkomen als renovatie een reële optie is.
- * In overleg met woningbouw pleiten voor geen hogere huren.

- * We stimuleren gemengde wijken. We doen dit niet door mensen uit te sluiten, maar door te stimuleren dat verschillende buurtbewoners elkaar in de buurt kunnen ontmoeten. Op de wijk toegespitste evenementen, eventueel gesubsidieerd. Denk hierbij onder andere aan straatmarkten, buurtfeesten.
- * We bouwen naar behoefte en pleiten voor creatieve oplossingen zodat buurten leefbaar blijven, met voldoende voorzieningen.

* De SP wil dat er veel meer betaalbare woningen komen. Dit doen we door samen met de woningcorporatie en Provinciale Staten afspraken te maken over het versneld woonruimte creëren voor de laagste inkomens en tweeverdieners die net teveel verdienen om voor een sociale huurwoning in aanmerking te komen.

* Bij woningcorporaties moet de menselijke maat gelden. De SP is voorstander van de herinvoering van de verenigingsstructuur bij de woningcorporaties, waarbij de ledenvergadering het hoogste orgaan is. De huurders moeten meer inspraak krijgen betreffende het huurbeleid, de investeringen en andere belangrijke beslissingen, zoals de verkoop van woningen van de woningcorporatie.

* De sloop en de verkoop van corporatiewoningen leggen we aan banden. Verkoop van corporatiewoningen mag alleen aan de zittende huurder, mits er een terugkoopgarantie is van de corporatie.

* Daarnaast wil de SP dat de gemeente alle medewerking verleent aan het beschikbaar maken van fatsoenlijke woonruimte voor urgent woningzoekenden, bijvoorbeeld mensen die door scheiding, huisuitzetting of andere problemen plots (tijdelijk) zonder woonruimte komen te zitten.

* Steeds meer ouderen en mensen met een beperking hebben moeite om een geschikte en betaalbare huurwoning te vinden. Wij willen dat deze groepen meer keuzevrijheid krijgen om te (blijven) wonen waar ze graag wonen, door woningen en de woonomgeving levensloopbestendig te maken. Gemeentelijke gebouwen moeten altijd toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.

* Door de jarenlange bezuinigingen op de zorg wordt een grote groep mensen zoals ouderen, maar ook mensen afkomstig uit de GGZ, gedwongen zelfstandig te wonen. Dit kan niet zonder mantelzorg en extra zorg. Hierdoor wordt het tekort aan sociale huurwoningen ook groter. Ook voor deze categorieën zijn onvoldoende woningen beschikbaar in combinatie met kwaliteitszorg in de buurt. De SP wil dat er voor deze doelgroep geschikte woningen en voorzieningen op maat gerealiseerd worden.

*We zijn voor een “zelfbewoningsplicht” bij nieuwe woningbouwprojecten, dit omdat de huidige wooncrisis voor een groot deel wordt veroorzaakt door vastgoedspeculanten die hele wijken opkopen en vervolgens onbetaalbare huren vragen. Een zelfbewoningsplicht de eerste drie jaar tot aan de NHG-grens (NHG=Nationale Hypotheek Garantie, €355.000 in 2022) moet dat voorkomen. Wonen is een recht, speculeren met huizen onrecht! Hiermee willen we natuurlijk niet eerlijke particuliere woningeigenaren treffen: te denken valt aan pensionado's die naar een aanleunwoning gaan en hun huis verhuren aan hun kinderen. Hiervoor en voor andere uitzonderingen moet er maatwerk komen.

Wat biedt de SP:

* De SP wil dat mensen die afhankelijk zijn van zorg in hun eigen dorp of stad kunnen blijven wonen. Daarom zijn voldoende (aangepaste) woningen nodig voor mensen die afhankelijk zijn van zorg zoals ouderen en voor mensen die aangewezen zijn op gespecialiseerde hulp vanwege een beperking of handicap.

* Ook wil de SP voldoende woonruimte voor mensen die niet meer bij zorginstellingen terecht kunnen en vaak gedwongen zelfstandig moeten gaan wonen met woonbegeleiding. Het betreft hier veelal cliënten uit de psychiatrie en verslavingszorg.

Jonge ondernemers

Eén van de grootste problemen in Brunssum op dit moment is de leegstand in de binnenstad. Het ene na het andere bedrijfje gaat failliet of trekt weg waardoor er in Brunssum nog weinig te winkelen én te werken is. Brunssum staat aan de vooravond van het nieuwe Centrumplan. Een plan waardoor er in het centrum van Brunssum goede en mooie woongelegenheden met veel groen gerealiseerd zal worden alsmede een gastvrij en gezellig winkelcentrum. Brunssum wil graag meer jonge ondernemers aantrekken en door hen een mooi en gevarieerd pakket aan winkels laten vestigen.

De SP is akkoord gegaan met dit Centrumplan en houdt de vorderingen in deze nauwlettend in de gaten.

Er is ook een enorme drempel voor startende ondernemers die zich eventueel in Brunssum willen vestigen. Vooral omdat een klantenkring opbouwen tijd kost en de verkoop van een startende onderneming dus pas echt op gang komt na twee jaar of meer, blijven starters daarom lang thuis werken vanuit de garage of de zolderkamer of – erger – vertrekken uit Brunssum.

Wat biedt de SP:

* De SP wil dat er in Brunssum Centrum gestart wordt met een experiment waar voor startups (startende ondernemingen) een betaalbaar alternatief komt. Om het experiment kans van slagen te geven is het van belang dat het pand eigendom van de gemeente is ofwel deze de hoofdhuurder is. In één pand verblijven er meerdere starters waardoor het betaalbaar wordt voor de ondernemers.

Een voorbeeld is het oude CBS gebouw in Heerlen. Hier kunnen startups voor een betaalbare huurprijs een kamer huren. Daar zitten nu tientallen bedrijfjes die elkaar in allerlei dingen kunnen ondersteunen.

* Onderzocht moet worden welke panden hiervoor in aanmerking komen en welke constructie het meest geschikt is om te starten.

* Als het experiment slaagt wordt het uitgebreid. Het vestigen van jonge ondernemers en nieuwe bedrijven in Brunssum leidt immers tot meer werk in de stad, hetgeen de stad weer tot leven kan brengen. Wellicht zien jongeren dan ook niet de noodzaak om zo snel mogelijk weg te trekken uit Brunssum.

* De gemeente organiseert voor de startende ondernemers enige vorm van ondersteuning om hun ondernemersvaardigheden te vergroten zodat hun kans om te slagen als ondernemer toeneemt en zij zich op den duur wellicht zelfstandig kunnen vestigen in het centrum.

* De bestemming van panden die leeg komen te staan moet gewijzigd worden naar bestemming wonen.

* In eerste instantie zijn deze panden voor de jongeren bestemd.

* Er wordt meer ingezet op activiteiten speciaal voor jongeren, zoals muziek, cultuur en films.

. De gemeente blaast de gezamenlijke plannen met Allied Joint Force Command (JFC Brunssum) voor een bowlingbaan nieuw leven in. Er is eveneens sprake van de realisatie van een fastfoodrestaurant, de SP ziet echter liever een kwalitatief goed restaurant met een gezondere menukaart.

AWACS

Al 35 jaar vecht de Vereniging Stop AWACS tegen het lawaai en de luchtvervuiling die de AWACS vliegtuigen veroorzaken. De motoren van de AWACS vliegtuigen zijn totaal verouderd. Al sinds de jaren tachtig zijn deze motoren verboden in Amerika en grote delen van Europa terwijl ze hier gewoon vlak boven de gemeentes Beekdaelen en Brunssum blijven vliegen en geluids- en milieuoverlast zullen blijven veroorzaken tot 2035 als er niks verandert: niet bepaald een bijdrage aan een ideale leefomgeving.

Wat biedt de SP:

* Wij blijven het actiecomité Stop AWACS steunen totdat de overlast sterk vermindert of verdwijnt.

8. DE MAAT VAN DE BUURT

We geloven in kleinschalige zorgvoorzieningen in de wijk in plaats van grote instellingen. Voorzieningen in de buurt zijn het fundament van de gemeente. Investeren in lokale zorgorganisaties in wijken, buurthuizen, maatschappelijk werk en jongerenwerk voorkomt eenzaamheid en zwaardere zorg. Het bestrijden van eenzaamheid is een preventietaak waar de gemeenten toe verplicht zijn volgens de Wet Publieke Gezondheid. De samenwerking tussen (jeugd)zorginstellingen en de gemeente creëer je niet alleen door middel van convenanten op papier. Het is belangrijk dat jeugdhulpverleners en andere zorgverleners elkaar ook daadwerkelijk ontmoeten.

Wat biedt de SP:

*De (jeugd)zorg wordt op belangrijke plaatsen in de stad geborgd, zoals op scholen en op andere plaatsen in de wijk.

* Speeltuinen moeten zoveel mogelijk toegankelijk zijn voor kinderen met een beperking.

* Het functioneren van de wijkteams wordt gevolgd en waar nodig verbeterd. Voor wijken in Brunssum met achterstandsproblematiek moet er een fysiek loket zijn waar burgers makkelijk naar toe kunnen gaan en om hulp kunnen vragen. De SP wil er naar streven de communicatie naar buiten te verbeteren. Ook hier vinden wij goede vindbaarheid en laagdrempelig zijn absolute voorwaarden. Momenteel wordt er een succesvol te noemen pilot gedraaid betreffende een wijkbedrijf op Brunssum Noord (het Noorderhuis), waarin de gemeente en andere maatschappelijke organisaties actief zijn. Gezien de veelbelovende resultaten wordt dit wijkbedrijf wat betreft de SP permanent en krijgen de andere wijken (Centrum, Zuid, West en Oost) er ook een, indien de bewoners dit wensen.

*Wijkteams en wijkmanager moeten herkenbaarder worden voor de buurt. Ze moeten een uithangbord worden t.a.v. gemeentebestuur en laagdrempelig zijn voor iedere burger.

* Er moet meer subsidie komen voor wijkactiviteiten. Hierbij valt te denken aan bijvoorbeeld rommelmarkten en straatfeesten.

* Lokale musea, poppodia, theaters, muziekscholen en lokale festivals zijn een aanwinst voor de lokale gemeenschap. De SP wil ervoor zorg dragen dat deze zaken toegankelijk zijn voor iedere liefhebber van kunst en cultuur. Wij zorgen ervoor dat ook mensen met een kleine beurs gewoon op bezoek kunnen komen in deze instellingen en festivals. Ieder kind moet de kans hebben om een muziekinstrument te leren bespelen. Via jongerenwerk moeten jongeren de mogelijkheid krijgen zich te ontplooiën op gebieden die ze zelf mooi vinden, bijvoorbeeld door zelf voorstellingen te organiseren en hiervoor verantwoordelijk te worden.

*De gemeente moet alle mogelijke inspanningen verrichten om voorzieningen zoals pinautomaten, brievenbussen en bushaltes te behouden. Contant geld is voor ouderen vaak belangrijk, de gemeente zorgt voor een pinautomaat in gemeentelijke, voor publiek toegankelijke gebouwen. De SP denkt hierbij aan het gemeentehuis en de wijkbedrijven.

* Met name om de minder valide medemens tegemoet te komen moet de gemeente zorgen voor goede toegankelijke openbare toiletten in het centrum.

* De gemeente maakt het verkleinen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen tot één van haar kerntaken. Gemeentelijk beleid moet leiden tot kleinere verschillen, in beleid voor zorg en ondersteuning. Maar ook in de fysieke leefomgeving, zoals bij het aanleggen van wegen, het onderhoud van woningen, het vernieuwen en aanleggen van wijken enz. In wijken en buurten waar de leefomstandigheden slecht zijn, worden direct maatregelen genomen om deze omstandigheden te verbeteren.

*Wij zijn voorstander van Huizen van het Recht, een voorziening in de buurt waar mensen met sociale en juridische problemen naar binnen kunnen lopen en hun verhaal kunnen doen, teneinde geholpen te worden of doorverwezen te kunnen worden naar de juiste professional. Dat kan een advocaat zijn, een mediator, een schuldhelpverlener of zelfs een rechter, die in het Huis van het Recht uitspraken kan doen.

9. Infrastructuur

Verkeersveiligheid

Onderhoud van de fiets- en voetpaden blijft van groot belang. In het centrum is parkeergelegenheid genoeg. Het openbaar vervoer blijft ook belangrijk, goede verbindingen zijn onmisbaar.

Wat biedt de SP:

* Wij zijn voor handhaving van de 30 km zones in de woonwijken en indien dit onvoldoende helpt moeten er maatregelen worden getroffen die een lagere snelheid afdwingen zoals plaatsing van bloembakken, maar wel steeds in overleg met de buurtbewoners.

* OV wordt gratis voor kinderen (12-) en ouderen (55+) en goede busverbindingen blijven behouden en worden zo nodig verbeterd.

* Wij willen dat veiligheid van fietsers voorop staat. Uit een recent onderzoek van de ANWB blijkt dat fietsers vaak nog het slachtoffer zijn van (ernstige) verkeersongevallen. Daarom moeten de fietspaden goed verlicht zijn, verbreed worden en/of apart zijn ingericht.

* Wij willen een eenduidige voorrangsituatie bij rotondes in heel Brunssum waarbij fietsers en voetgangers voorrang hebben op het gemotoriseerd verkeer.

Oostflank

Dit is een gebied waar ooit Nature Wonder World gevestigd had zullen worden, maar wat nog altijd braak ligt. De SP maakt zich er hard voor om goede investeerders te vinden. Goede investeerders, grote bedrijven zorgen weer voor goede werkgelegenheid, waarnaar we in Brunssum naarstig op zoek zijn. Het terrein zou zich in het kader van duurzaamheid ook zeer goed kunnen lenen voor het plaatsen van windmolens of voorzieningen ten behoeve van zonne-energie.

De SP wil:

*Milieuvriendelijke en klimaatneutrale en maatschappelijk verantwoorde bedrijven laten huisvesten op dit terrein. Bedrijven met hart voor hun medewerkers en die betrokken zijn bij Brunssum.

10. Bestuur

Als bestuurder, ambtenaar en zeker ook als volksvertegenwoordiger draag je vaak de nodige verantwoordelijkheden. Je hebt een voorbeeldfunctie ten opzichte van de burger met wie je te maken hebt en je dient je te allen tijde te realiseren dat je onder een vergrootglas ligt.

Het centrale begrip in deze is: integriteit. Hou dit voor ogen en leef ernaar. Als ambtsdrager ben je dit verplicht aan de burgers.

Wat biedt de SP:

* Men houdt zich aan de afspraken rondom integriteit. Men verbindt conclusies indien bestuur niet integer blijkt te zijn; dus indien uit onderzoek blijkt dat men niet integer is of er een risico is kan of mag men geen wethouder worden.

* Het bestuur van Brunssum zou moeten bestaan uit maximaal vier wethouders die fulltime werkzaam zijn, want dat is duidelijker en overzichtelijker wat betreft de portefeuilleverdeling en goedkoper in verband met de wachtgeld en salarissen.

* We vergaderen zo min mogelijk in het geheim. Alleen wanneer de wet dit voorschrijft en mits zorgvuldig onderbouwd kan dit plaatsvinden.

* De gemeente neemt geen ambtenaren in dienst die meer verdienen dan een wethouder. De gemeente heeft maximaal 5% van de werknemers in de flexibele schil. Het overige personeel heeft een vaste betrekking.

* Bij aanbesteding eist de gemeente dat de CAO wordt nageleefd, ook bij onderaannemers en ZZP-ers.

*Dure consultants en managers huren we niet of zo weinig mogelijk in. We voeren een norm in van maximaal 10% voor de inhuur van externen, zodat de gemeente niet meer dan 10% van de totale personeelskosten mag uitgeven aan externen.

* Bij belangrijke besluiten over het bouwen van woningen of wegen dan wel andere voorstellen die voor de gemeente ingrijpend zijn krijgen bewoners altijd het eerste en het laatste woord. Dit doordat mensen vooraf betrokken worden bij het maken van plannen en achteraf hun mening kunnen geven, bijvoorbeeld in een bindend referendum.

Nawoord

U heeft kunnen lezen waar wij als SP Brunssum voor staan, waar wij ons hard voor willen maken. Van het stopzetten van de bezuiniging op de bieb en de daaruit voortgezette fusiebesluit met Kerkrade tot het verhogen van de inkomensgrens Minimaregelingen naar 120 % in de afgelopen vier jaar, wij hebben ons met hart en ziel voor Brunssum ingezet en blijven dit doen!

Wij doen dit graag, maar wij kunnen dit natuurlijk niet zonder u! Wij willen samen met u als mede-inwoner van Brunssum de strijd aanbinden om deze prachtige gemeente optimaal leefbaar te houden en iedereen goede, gelijke kansen te bieden. Kunnen wij op u rekenen?

U in ieder geval wel op ons!

